Vài nét về cuộc sống giản của Bác ở Phủ Chủ tịch

Trong những năm ở Phủ Chủ tịch, Bác đã sống hàng ngày như thế nào?

Mùa hè nóng lắm, Hà Nội là nơi nóng bậc nhất ở đồng bằng Bắc Bộ. Nhưng như đã nói, Bác không cho lắp máy điều hòa không khí. Còn quạt máy thì cho đến năm 78, 79 tuổi Bác vẫn không chịu dùng quạt trần và quạt để bàn.

Có một lẽ Bác không nói ra và đây mới là lẽ chính sâu xa ở trong lòng. Số đông người Việt Nam ta ngày ấy chưa có quạt máy để dùng, cho nên từ trong lòng, Bác Hồ không muốn dùng quạt máy. Những ngày hè nóng nực nhất, Bác Hồ chỉ dùng quạt nan mà thôi.

Đấy là mùa hè. Còn về mùa đông, Bác Hồ có một cái áo bông của đồng bào biểu. Bác dùng nhiều năm rồi. Mới đầu bông xốp còn dày, ấm. Sau dùng mãi nó lép kẹp xuống không ẩm lắm nữa. Nhưng không ai dám nghĩ đến việc xin Bác bỏ cả mền bông đâu, chỉ nghĩ đến thay cái vỏ ngoài. Lúc đầu cái vỏ bằng vải mới, dần dần nó phai màu, đứt chỉ ở khuỷu tay và ở cổ. Bác bảo mang lại. Nó rách ở vai thì Bác bảo vá vai. Mùa rét vừa qua, tháng 2-1969, nó lai rách một miếng nữa ở vai, những đồng chí chuyên săn sóc sức khỏe của Bác nhân dịp ấy mới nhắc một đề nghị đã nhiều lần: Xin Bác cho thay cái vỏ ngoài, nó lại rách một lần thứ hai ở vai rồi. Đây là một người bạn chiến đầu mấy chục năm nay của Bác, cho nên Bác nói thẳng, chân tình lắm. Bác quay lại bảo đồng chí ấy thế này "Này chú a, Chủ tịch Đảng, Chủ tịch nước mặc áo vá vai thế này là cái phúc của dân đấy. Đừng bỏ cái phúc ấy đi". Và nhất định Bác không cho thay cái vỏ mới. Bây giờ trong bảo tàng vẫn là cái áo bông vá vai như thế. Bác còn có lò sưởi điện. Bác có mấy cái, nhưng Bác lai càng ít dùng lò sưởi điện. Cũng vì lẽ không muốn phu thuộc vào lò sưởi điện, và nhất là vì lẽ số động người Việt Nam không có lò sưởi điện hàng ngày sưởi về mùa đông.

Ở đây cũng rõ một nét trong đời sống hàng ngày của Bác. Bất kì cái gì có tí lãng phí cũng quyết không để lãng phí. Nhưng đã cần thì dùng cho đủ mức, còn về việc tiếp kiệm điện, không biết bao nhiều lần tự tay Bác tắt những cái đèn cái quạt và cái đài đang tiêu điện mà không ai dùng cả. Ở nước ta thế mà khi ra nước ngoài vẫn thế. Đi lướt qua một hành lang trên con đường đến nơi nào đó bạn tiếp khách hay ở trong khách sạn của bạn, thấy có một bóng đèn điện để đấy không cần là Bác tìm xem chỗ tắt bật ở đâu, Bác tắt đi. Có đồng chí ở với Bác khá nhiều năm đã nói:

- Tất cả các năm mình ở với Bác, Bác cứ thấy xa xa có bóng đèn đang sáng Bác bảo xem lại có ai ở đấy không? có cần để ánh sáng để bảo vệ không? nếu không thì tắt đi.

Suốt thời gian 15 năm từ ngày về Hà Nội, Bác nhận một ô tô loại trung bình chứ không phải loại sang nhất và Bác cứ dùng thế mãi cho đến khi qua đời.